

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudkyň Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobkyně: **a) Ing. L. P.**, a žalobce: **b) V. K.**, oba zastoupeni Mgr. Markem Ječmenem, advokátem se sídlem Růžová 1, Praha 1, proti žalovanému: **1) Městský úřad Česká Lípa**, se sídlem nám. T. G. Masaryka 1, Česká Lípa, a **2) Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného 1) ze dne 1. 12. 2011, č. j. 1049/2011-Ra a proti sdělení žalovaného 2) ze dne 28. 2. 2012, č. j. SO/P/46/2012/Va/01 PŘ-PŘEZK-2 a SO/P/46/2012/Va/01 USN-PŘEK-2, o kasační stížnosti žalobců a) a b) proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, ze dne 12. 12. 2013, č. j. 63 A 6/2012-62.

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost žalobkyně a) proti výrokům II. a III. usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, ze dne 12. 12. 2013, čj. 63 A 6/2012-62, **se z a m í t á .**
- II.** Kasační stížnost žalobkyně a) proti výroku IV. usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, ze dne 12. 12. 2013, čj. 63 A 6/2012-62, **se o d m í t á .**
- III.** Kasační stížnost žalobce b) proti výroku IV. usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, ze dne 12. 12. 2013, čj. 63 A 6/2012-62, **se z a m í t á .**
- IV.** Kasační stížnost žalobce b) proti výrokům II. a III. usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, ze dne 12. 12. 2013, čj. 63 A 6/2012-62, **se o d m í t á .**
- V.** Žalobci **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- VI.** Žalovaným **se** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

VII. Ustanovenému zástupci žalobců Mgr. Marku Ječmenovi, advokátu, **s e** odměna za zastupování žalobců v řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Městský úřad Česká Lípa (dále jen „městský úřad“) žalobkyni uložil v záhlaví uvedeným příkazem ze dne 1. 12. 2011, č. j. 1049/2011/Ra, vydaným dle § 87 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, pokutu ve výši 500 Kč (dále jen „příkaz“). Žalobkyně se dle odůvodnění příkazu dopustila přestupku proti veřejnému pořádku dle § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích tím, že dne 20. 11. 2011 kolem 15:10 hod. v obci Radeč před chatou E6 neuposlechla opakovanou výzvu policisty „*Jménem zákona zanechte svého protiprávního jednání!*“, dále křičela na příslušníky Policie České republiky a stále bránila vstupu do chaty panu F. P., který je společně s žalobcem spoluvlastníkem uvedené chaty. V důsledku tohoto jednání byly proti žalobkyni použity chvaty a hmaty, byla omezena na osobní svobodě a byla jí nasazena služební pouta (srov. úřední záznam ze dne 20. 11. 2011, č. j. KRPL-49283-3/PŘ-2011-180120).

[2] Příkaz byl žalobkyni řádně doručován na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel. Zásilka jí byla v důsledku neúspěšného doručení dne 5. 12. 2011 uložena. Žalobkyně si však zásilku v zákonem stanovené lhůtě 10 dnů od jejího uložení nevyzvedla; vzhledem ke splnění všech zákonných podmínek se písemnost (příkaz) považovala za doručenou posledním dnem této lhůty, tedy 15. 12. 2011. Následující den, tedy 16. 12. 2011, počala běžet 15 denní lhůta pro podání odporu proti příkazu. Jelikož žalobkyně však odpor v této lhůtě nepodala, lhůta marně uplynula a příkaz nabyl dne 31. 12. 2011 právní moci.

[3] Městský úřad obdržel dne 12. 1. 2012 podání ze dne 10. 1. 2012 označené jako odvolání, ve kterém žalobkyně žádala o opětovné zaslání příkazu a prominutí zmeškání úkonu spočívajícího v podání odporu proti příkazu. Svou žádost odůvodnila tím, že ačkoliv věděla, že má na poště uloženu zásilku do vlastních rukou od městského úřadu, nemohla si ji vyzvednout, jelikož v té době měla svůj občanský průkaz odevzdán na Úřadě pro Prahu 12 z důvodu ukončení jeho platnosti a čekala na vydání nového občanského průkazu. Dle šetření městského úřadu platnost občanského průkazu žalobkyně skončila dne 8. 11. 2011; o vydání nového požádala až dne 14. 12. 2011. Na základě těchto skutečností městský úřad usnesením ze dne 16. 1. 2012, č. j. MUCL/2446/2012/Ra, zmeškání úkonu spočívajícího v podání odporu proti příkazu, neprominul, přičemž shledal, že důvody, které vedly k nevyzvednutí doručované písemnosti (příkazu) nelze považovat za závažné důvody, které nastaly bez zavinění žalobkyně [§ 41 odst. 4 zákona č. 500/2004, správní řád (dále jen „správní řád“)]. Usnesení nabylo právní moci dne 15. 2. 2012.

[4] V důsledku podání žalobkyně ze dne 10. 1. 2012 označeného jako odvolání městský úřad předložil kompletní spisovou dokumentaci krajskému úřadu k přezkoumání pravomocného rozhodnutí (příkazu). Krajský úřad dále obdržel podání žalobkyně a žalobce ze dne 16. 2. 2012, označené jako „*odvolání proti všem rozhodnutím učiněným v rámci výše uvedených spisových značek a oznámení přestupku*“, které bylo vyhodnoceno jako podnět k přezkoumání pravomocného příkazu ze dne 1. 12. 2011 a pravomocného usnesení ze dne 16. 1. 2012 o neprominutí zmeškání úkonu. Krajský úřad na tato podání reagoval sdělením ze dne 28. 2. 2012, č. j. SO/P/46/2012/Va/01 PŘ-PŘEZK-2 a SO/P/46/2012/Va/01 USN-PŘEK-2 adresovaným žalobkyni (dále též jen „sdělení“), v němž došel na základě spisové dokumentace k závěru, že nelze důvodně pochybovat o správnosti postupu městského úřadu. Z konkrétních zjištění a příslušných ustanovení

přestupkového zákona a správního řádu ani při vydání příkazu ve věci přestupku, ani při vydání usnesení o neprominutí zmeškání úkonu neshledal důvod k zahájení přezkumného řízení podle § 94 správního řádu. Žalobci bylo samostatně sděleno dopisem ze dne 28. 2. 2012 č. j. SO/P/46/2012/Va/01 PŘ-PŘEZK-3 a SO/P/46/2012/Va/01 USN-PŘEK-3, že podnět k přezkoumání byl odložen s důrazem na to, že žalobce nemá postavení účastníka v přestupkovém řízení vedeném s žalobkyní.

[5] Žalobkyně společně s žalobcem následně podala 22. 3. 2012 ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, pobočka Liberec (dále jen „krajský soud“), žalobu proti příkazu vydanému městským úřadem a rovněž proti sdělení krajského úřadu č. j. SO/P/46/2012/Va/01 PŘ-PŘEZK-2 a SO/P/46/2012/Va/01 USN-PŘEK-2 (bod III. podání). Podání (bod I. a II.) dále obsahovalo i žalobu proti nečinnosti (stran žalobkyní podaných oznámení přestupků) a žalobu proti nezákonnému zásahu (týkající se postupu policie a úředních osob městského úřadu a krajského úřadu), o kterých uvedený soud vede samostatná řízení pod sp. zn. 59 A 30/2012 a 59 A 54/2012. Žalobci obsáhle popisovali průběh vlastnických sporů k předmětné nemovitosti, uvedli, co předcházelo uložení pokuty žalobkyni v přestupkovém řízení, popsali postup policie a chování všech zúčastněných osob jednak v den 20. 11. 2011, kdy se žalobkyně měla dopustit přestupku a dále i poté. Navrhovali, aby krajský soud zrušil napadený příkaz i usnesení o neprominutí lhůty a aby napadené sdělení zrušil a prohlásil za protiprávní. Současně žalobkyně požádala o osvobození od soudních poplatků.

[6] Krajský soud v záhlaví uvedeným usnesením žalobkyni osvobodil od soudních poplatků (výrok I.), odmítl žalobu žalobkyně proti rozhodnutí (příkazu) městského úřadu (výrok II.), odmítl žalobu žalobkyně proti sdělení krajského úřadu (výrok III.) a konečně odmítl žalobu žalobce proti rozhodnutí městského úřadu a sdělení krajského úřadu (výrok IV.) Výrokem V. krajský soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

[7] Krajský soud dospěl k závěru, že žalobkyně nevyčerpala řádné opravné prostředky, jestliže nevyužila možnosti podat odpor proti příkazu v zákonné lhůtě, jelikož jí tento příkaz byl doručen fikcí dle § 24 odst. 1 správního řádu. Žalobkyně nereagovala na výzvu k vyzvednutí zásilky z důvodu, že v rozhodné době disponovala pouze náhradním dokladem, a nikoliv občanským průkazem, v důsledku čehož jí uběhla lhůta pro podání odporu a příkaz nabyl právní moci. Krajský soud konstatoval, že žalobkyně se mohla teoreticky prokázat i dokladem jiným, např. řidičským průkazem či cestovním pasem; navíc měla dle zjištění městského úřadu dostatek času na to, aby zažádala o nový občanský průkaz. Je pouze jejím zaviněním, že přišla o možnost podat odpor v zákonné lhůtě, neboť jí nic nebránilo v tom, aby si zásilku řádně vyzvedla.

[8] Krajský soud dále konstatoval, že samostatně nepřezkoumával usnesení o neprominutí zmeškání lhůty k podání odporu, jelikož se jedná o procesní rozhodnutí, kterým se pouze upravuje vedení řízení; lze je přezkoumávat toliko v rámci žaloby proti příkazu.

[9] K napadenému sdělení krajský soud uvedl, že se jedná o pouhé sdělení správního orgánu o odložení podnětu k přezkoumání rozhodnutí v řízení dle § 94 a násl. správního řádu. Jednalo se o pouhé sdělení, nikoliv o rozhodnutí dle § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a proto je toto sdělení vyloučeno dle § 70 písm. a) s. ř. s. ze soudního přezkumu. Krajskému soudu proto nezbylo, než žalobu i v této části odmítnout dle § 46 písm. d) s. ř. s.

[10] Krajský soud taktéž odmítl podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. žalobu žalobce proti rozhodnutí o přestupku spáchaném žalobkyní a proti současně napadenému sdělení krajského úřadu, jelikož rozhodnutím v řízení o přestupku mohla být dotčena veřejná subjektivní práva

žalobkyně, nikoliv žalobce. Okruhu práv a oprávněných zájmů žalobce se řízení o přestupku zjevně netýkalo. Z těchto důvodů nebyl ani legitimován k podání žaloby v předmětné věci ve smyslu § 65 s. ř. s. a žaloba jím podaná byla podána osobou zjevně neoprávněnou.

II. Kasační stížnost

[11] Proti shora uvedenému usnesení krajského soudu podali žalobci (dále také „stěžovatelé“) kasační stížnost. V obsáhlé kasační stížnosti, která opět rekapituluje celý průběh případu, uvádí námitky, které je možno podřadit pod důvody vymezené v § 103 odst. 1 písm. c), d) a e) s. ř. s.

[12] Stěžovatelé předně namítají, že napadené usnesení soudu je nepřezkoumatelné, jelikož v něm chybí popis skutku a místa, kde se měl údajně přestupek stát. Za tímto účelem stěžovatelé předkládají řadu důkazů (přiložené CD s videi, smlouvy a platby stěžovatele). Rozhodnutí údajně záměrně neuvádí skutek, ke kterému mělo dojít. Namítají, že nebylo vůbec zjištěno, že by se stěžovatelka dopustila nějakého přestupku. Naopak stěžovatelé jsou přesvědčeni, že příslušníci Policie České republiky, kteří zásah prováděli, se společně se spolujednatel chaty, panem F. P., dopustili trestného činu.

[13] Další námitky míří do oblasti procesní: stěžovatelé namítají, že v důsledku absence jednání před soudem došlo k rozhodnutí v neprospěch stěžovatelů a bylo tak porušeno jejich právo na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 odst. 2 ve vazbě na čl. 2 odst. 2 a 3, čl. 4, 7, 8, čl. 10 odst. 2 a 3, čl. 11 a 12 Listiny základních práv a svobod (č. 2/1993 Sb.). Soudce ve správním soudnictví musí dodržovat zákony a ctít ústavní pořádek; veřejnými subjektivními právy zde dle stěžovatelů jsou základní lidská práva.

[14] Stěžovatelé měli za to, že soud měl rozhodnout o meritu věci a nikoliv žalobu odmítnout, namítají tudíž nezákonnost odmítnutí návrhu. Stěžovatelé rovněž namítají, že krajský soud nesprávně odmítl tu část žaloby, která byla podána stěžovatelem. Tvrdili, že rozhodnutím o přestupku (příkazem) bylo zasaženo i do práv stěžovatele (žalobce). Argumentace stěžovatelů však spíše míří k žalobě proti zásahu správního orgánu, jelikož tvrdí, že odvedením stěžovatelky v poutech proti vůli stěžovatele příslušníky Policie České republiky bylo způsobilé zasáhnout do veřejných subjektivních práv stěžovatele, postup příslušníků policie v uvedený den považují za nezákonný, neboť umožnili vpád neoprávněných osob do soukromého obydlí stěžovatele.

[15] Dle názoru stěžovatelů se samosoudce rozhodující v řízení před soudem I. stupně mohl dopustit trestného činu; v daném případě ho podezírají z toho, že mohl napomáhat p. F. P. unikat trestnímu stíhání, a tím, že neplnil své povinnosti, zneužil pravomoc veřejného činitele (stěžovatelé zde uvádějí nesprávný odkaz na § 366 trestního zákona, resp. trestního zákoníku – *pozn. NSS*). Proto podali kasační stížnost i z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

[16] V závěru kasační stížnosti stěžovatelé navrhli, aby Nejvyšší správní soud zrušil výroky II., III. a IV. napadeného usnesení krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Právní posouzení Nejvyššího správního soudu

[17] Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti ve výše vymezeném rozsahu a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Podle § 109 odst. 4 s. ř. s. je „*Nejvyšší správní soud vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné [§ 103 odst. 1 písm. c)] nebo bylo zatíženo*

vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné [§ 103 odst. 1 písm. d)], jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné.“

[18] Kasační stížnost není důvodná.

[19] Nejvyšší správní soud předně neshledal důvod ke zrušení napadeného usnesení krajského soudu pro zmatečnost. Stěžovatelé se obrátili ke krajskému soudu společným podáním, v němž oba jednak podali žalobu na nečinnost správního orgánu – městského úřadu ve věcech jimi podaných oznámení o přestupcích (bod I.), jednak podali žalobu proti nezákonnému zásahu správního orgánu, který spatřovali v postupu Policie České republiky počínaje dnem 20. 11. 2011 a v dalším postupu úředních osob městského i krajského úřadu při projednávání přestupku, jehož se naopak měla dopustit stěžovatelka (bod II.) a v bodu III. podali žalobu proti příkazu městského úřadu, vydanému ve věci přestupku stěžovatelky, dále proti usnesení o neprominutí zmeškání lhůty k podání odporu a proti sdělení krajského úřadu. Krajský soud toto vymezení uvedené v podání žalobců respektoval, z hlediska vhodnosti neshledal důvod pro vedení společného řízení. O žalobě (bod III.) proti rozhodnutím správního orgánu rozhodl samostatně pod sp. zn. 63 A 6/2012 usnesením napadeným touto kasační stížností. Oběma stěžovatelům je známo, jak plyne přímo z kasační stížnosti, že pod sp. zn. 59 A 30/2012 a pod sp. zn. 59 A 54/2012 jsou krajským soudem vedena řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti (bod I.) a o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem (bod II.). Postup krajského soudu tak nezpůsobuje zmatečnost, byť by bylo lze za vhodnější považovat využití přiměřené aplikace § 39 odst. 2 s. ř. s.

[20] Oba stěžovatelé v kasační stížnosti napadají výroky II. III. a IV. usnesení krajského soudu č. j. 63 A 6/2012-62, ačkoliv výrokem II. a III. byla odmítnuta žaloba stěžovatelky podaná proti příkazu městského úřadu a proti sdělení krajského úřadu vydaných ve věci s ní vedeného přestupkového řízení, a krajský soud správně samostatným výrokem IV., a to z jiných důvodů, odmítl žalobu stěžovatele podanou proti témuž rozhodnutí a sdělení. Aktivní legitimaci k podání kasační stížnosti má stěžovatelka proto jen proti výrokům II. a III. usnesení krajského soudu, jimiž bylo rozhodnuto o její podané žalobě, nikoli proti výroku IV. usnesení krajského soudu, kterým byla odmítnuta žaloba podaná stěžovatelem. Naopak aktivní legitimaci k podání kasační stížnosti má stěžovatel jen proti výroku IV. téhož usnesení, kterým byla jeho žaloba odmítnuta, a nikoli též proti výrokům II. a III. usnesení krajského soudu, jimiž byla odmítnuta žaloba podaná žalobkyní (stěžovatelkou). Je tomu tak proto, že ve správním soudnictví je poskytována ochrana veřejným subjektivním právům konkrétního subjektu a tento se může žalobou domáhat ochrany práv toliko vlastních, nikoli cizích; kasační stížnost konkrétního účastníka je proto přípustná jen proti rozhodnutí krajského soudu v té části (proti tomu výroku), která se jej týká.

[21] Z uvedených formálně procesních důvodů Nejvyšší správní soud proto podanou kasační stížnost žalobkyně a) /stěžovatelky/ proti výroku IV. usnesení krajského soudu, kterým byla odmítnuta žaloba žalobce b) odmítl podle § 109 odst. 1 ve spojení s § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s., neboť byla podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou (výrok II. tohoto rozsudku). Z těchto důvodů soud odmítl kasační stížnost podanou žalobcem b) proti výrokům II. a III. usnesení krajského soudu (výrok IV. tohoto rozsudku).

[22] Ve společné kasační stížnosti stěžovatelé označili důvody kasační stížnosti odkazem na § 103 odst. 1 písm. a) až e) s. ř. s. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu platí, že „[p]okud ze znění kasační stížnosti jsou důvody seznatelné a podřaditelné pod zákonné kasační důvody, není rozhodující, že stěžovatel své důvody nepodřadí jednotlivým zákonným ustanovením, či tak učíní nepřesně. Je-li v kasační stížnosti uvedeno, jaké konkrétní vady v řízení či v úsudku se měl soud dopustit a z čeho to stěžovatel

dovozuje, kasační stížnost ob stojí. Přitom argumentace proti právnímu posouzení jistě musí vycházet z důvodů napadeného rozsudku“ (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Afs 7/2003-50).

[23] Směřuje-li kasační stížnost proti rozhodnutí krajského soudu o odmítnutí žaloby, jak je tomu i v daném případě, je důvod pro její podání podřaditelný pod § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Obecně platí, že v kasační stížnosti podané z tohoto důvodu je především třeba, aby stěžovatel uvedl, v čem nezákonnost rozhodnutí soudu spatřuje. Omezí-li se však stěžovatel pouze na výtky směřující proti rozhodnutí správního orgánu, aniž by jakkoli zpochybnil rozhodnutí krajského soudu o odmítnutí žaloby a argumentačně podložil, v čem nezákonnost rozhodnutí soudu spočívá, nelze než konstatovat nedůvodnost takové kasační stížnosti. Námitky obsažené v kasační stížnosti jdou v takovém případě mimo rámec rozhodnutí krajského soudu, který v usnesení o odmítnutí žaloby nijak neposuzoval věc samu, tedy zákonnost rozhodnutí správního orgánu, ale pouze rozhodl o tom, že v soudním řízení nebude věc projednána (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2008, č. j. 7 As 55/2007-71, č. 1831/2009 Sb. NSS).

[24] Ostatně Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 As 45/2005-65, konstatoval, že „[o]dmítl-li krajský soud žalobu jako neprojednatelnou a nezabýval-li se jí věcně, přezkoumává Nejvyšší správní soud v kasačním řízení jen to, zda krajský soud správně posoudil nesplnění procesních podmínek; věcný obsah žaloby přezkoumávat nemůže.“ V posuzované věci se tento soud rovněž nemohl zabývat věcí samou (zákoností vyvození postihu vůči žalobkyni za přestupek), nýbrž mohl toliko zkoumat, zda krajský soud dodržel všechny podmínky odůvodňující jeho procesní postup, tedy odmítnutí žaloby ve vztahu k tomu kterému ze stěžovatelů.

[25] V daném případě z hlediska úspěšnosti kasační stížnosti je relevantní důvod namítané nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu dle §103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Nejvyšší správní soud má za to, že postup krajského soudu byl zcela správný, jestliže výrokem II. žalobu stěžovatelky /žalobkyně a)/proti rozhodnutí městského úřadu ze dne 1. 12. 2011 odmítl. Dle § 5 s. ř. s. „[n]estanoí-li tento nebo zvláštní zákon jinak, lze se ve správním soudnictví domáhat ochrany práv jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zvláštní zákon.“ Podle § 68 písm. a) s. ř. s. rovněž platí, že žaloba je nepřijatelná také tehdy, nevyčerpal-li žalobce řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem...“ Ze správního spisu je patrné, že stěžovatelka v dané věci nevyužila všech opravných prostředků, které jí zákon dává k dispozici. Tím, že nepodala včas odpor proti vydanému příkazu, tj. proti rozhodnutí městského úřadu ze dne 1. 12. 2011, nevyčerpala opravný prostředek, který zákon připouští a možnost jeho soudního přezkumu na základě podané žaloby proti němu tak byla dle uvedených ustanovení vyloučena.

[26] Námitka nepřezkoumatelnosti napadeného usnesení krajského soudu ve smyslu § 103 písm. d) s. ř. s., kterou spatřovala stěžovatelka v tom, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázky spojené s postihem za správní delikt, že nebyl /v intencích tvrzení stěžovatelky ani v usnesení soudu/ vymezen skutek, na základě kterého byl příkaz vydán, že soud vůbec neřešil otázku, zda se stěžovatelka přestupku skutečně dopustila, místo, kde se skutek stal apod., vzhledem ke shora uvedenému rovněž postrádá opodstatnění. Krajský soud k meritornímu přezkoumání výroku rozhodnutí o spáchání přestupku stěžovatelkou (výroku o vině a trestu v příkazu) ani nemohl přistoupit, neboť žaloba podaná proti příkazu nebyla přípustná z důvodu nevyčerpání opravného prostředku (včasného podání odporu), který zákon připouští [§ 5 s. ř. s. s přihlédnutím k § 68 písm. a) s. ř. s.]. Krajský soud proto mohl rozhodnout a také rozhodl o žalobě toliko procesním způsobem, aniž by se věcně věnoval skutku samotnému. Soud má v nyní posuzované věci za to, že soud prvního stupně rozhodl v souladu se zákonem, jelikož jiným postupem by sám porušil ustanovení soudního řádu správního.

[27] Nejvyšší správní soud taktéž sdílí názor krajského soudu i co do výroku III. napadeného usnesení, proti kterému stěžovatelka namítala nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí žaloby. Stěžovatelka (resp. oba stěžovatelé) zde míří proti sdělení krajského úřadu o odložení podnětu k přezkoumání pravomocných rozhodnutí ze dne 1. 12. 2011 a ze dne 16. 1. 2012, a to v řízení dle § 94 a násl. správního řádu. Toto sdělení však v rozhodovací praxi správních soudů není chápáno jako rozhodnutí, kterým by byla zakládána, měněna, rušena nebo závazně určována práva a povinnosti, čili nijak nezasahuje do právní sféry stěžovatelky ve smyslu § 65 s. ř. s. Ve prospěch tohoto závěru svědčí i již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 55/2007-71, dle kterého „[p]řípis, jímž správní orgán sděluje, že neshledává důvody k zabavení přezkumného řízení (§ 94 odst. 1 správního řádu z roku 2004), je pouhým sdělením úřadu straně a není rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s.; takový úkon je vyloučen z přezkoumání soudem ve správním soudnictví a žalobu proti němu podanou správní soud odmítne jako nepřijatelnou [§ 46 odst. 1 písm. d), § 68 písm. e), § 70 písm. a) s. ř. s.].“ Stěžovatelé ve společné žalobě napadali právě přípis krajského úřadu; proti tomuto úkonu správního orgánu je již z jeho povahy samotné správní žaloba nepřijatelná, jelikož se nejedná o rozhodnutí, které by bylo možno žalobou napadat.

[28] Z uvedených důvodů proto kasační stížnost stěžovatelky proti výrokům II. a III. usnesení krajského soudu Nejvyšší správní soud zamítl (výrok I. tohoto rozsudku).

[29] Kasační stížnost dále mířila proti výroku IV. usnesení, kterým krajský soud odmítl žalobu žalobce b) /stěžovatele/ pro nedostatek aktivní legitimace, tedy oprávnění k podání žaloby proti příkazu adresovanému stěžovatelce i proti sdělení krajského úřadu ze dne 28. 2. 2012, označenému v záhlaví. Příkaz jako rozhodnutí, které závazně určuje práva a povinnosti, zasahuje výlučně do právní sféry stěžovatelky (jen ona byla uznána vinnou z přestupku a jí byla uložena pokuta); do práv a povinností žalobce b) tímto rozhodnutím zasaženo nebylo, jeho právní sféra jím nebyla dotčena. Jak uvádí § 65 odst. 1 s. ř. s., „[k]do tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení **svých práv** v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen "rozhodnutí"), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí (...).“ Je tedy třeba zdůraznit, že v případě vydaného příkazu, který – jako individuální správní akt – byl adresován pouze stěžovatelce, se lze bránit žalobou (za podmínky vyčerpání všech opravných prostředků, což v daném případě stěžovatelka nesplnila). Tuto žalobu však může podat **pouze** ten, kdo tvrdí, že byl na **svých právech** zkrácen. V posuzované věci se tudíž jedná toliko o stěžovatelku, nikoliv o stěžovatele. Stěžovateli nebyla příkazem žádná povinnost (zaplatit pokutu) uložena; tato povinnost stíhá jedině stěžovatelku. Z tohoto důvodu krajský soud správně žalobu stěžovatele odmítl, jelikož nebyl oprávněn (legitimován) hájit práva stěžovatelky, nýbrž pouze ta svá. Jemu ovšem pokuta uložena nebyla, nebyl ani osobou oprávněnou žalobu podat. Obdobně je tomu u konkrétního sdělení ze dne 28. 2. 2012 označeného v záhlaví, neboť žalobou napadené sdělení nesměřovalo vůči žalobci, ale bylo vydáno ve věci podnětu žalobkyně. Nejvyšší správní soud s právním hodnocením krajského soudu i ve vztahu k výroku IV. usnesení krajského soudu souhlasí. Kasační stížnost stěžovatele proto zamítl (výrok III. tohoto rozsudku).

[30] Soud na okraj uvádí, že stěžovatel totiž podával žalobu proti sdělení, které nebylo adresováno jemu, nýbrž stěžovatelce. Sdělení určeno stěžovateli mělo odlišné číslo jednací, konkrétně č. j. SO/P/46/2012/Va/01 PŘ-PŘEZK-3. Tato skutečnost ovšem na výsledek řízení nemá vliv, protože i kdyby byla žaloba podána proti sdělení správnímu, nejedná se o rozhodnutí, proti kterému by bylo možno brojit žalobou (viz bod [27]).

IV. Závěr a náklady řízení

[31] Nejvyšší správní soud proto ze všech výše uvedených důvodů kasační stížnost dílem odmítl podle § 109 odst. 1 ve spojení s § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. (viz bod [21]), a dílem podle § 110 odst. 1 s. ř. s., poslední věty, zamítl jako nedůvodnou.

[32] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 a 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobci neměly ve věci úspěch a nemají proto právo na náhradu nákladů řízení; v případě odmítnutí žaloby nemá právo na náhradu nákladů řízení žádný z účastníků; žalovanému pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly.

[33] Oběma stěžovatelům byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupce Mgr. Marek Ječmen, advokátem, kterému soud nepřiznal odměnu za zastupování, neboť při zastupování žalobců nebyl jím učiněn úkon právní služby podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, [§ 7, § 9 odst. 1, § 11 odst. 1 písm. a), b) citované vyhlášky].

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. května 2014

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu